

دفاتر الکترونیکی؟ همه چیز درباره دفاتر الکترونیکی

- نویسنده : حسابدانان
- مدت زمان مطالعه : ۲۰ دقیقه
- سطح : متوسط
- پیش نیاز : مالیات صاحبان مشاغل و اشخاص حقوقی
- دسته بندی : مالیات
- تاریخ : ۱۴۰۴ / ۰۴ / ۰۴

* فهرست مطالب :

۱ - دفتر روزنامه چیست ؟

۲ - دفتر کل چیست ؟

۳ - چه اشخاصی مشمول ارائه دفاتر قانونی هستند ؟

۴ - معرفی صاحبان مشاغل گروه اول

۵ - جریمه عدم ارائه دفاتر قانونی

۶ - سایت پلمب دفاتر قانونی

۷ - پیدایش دفاتر الکترونیکی

۸ - مزایای تحریر دفاتر تجاری الکترونیکی

۹ - آغاز بهره برداری عمومی از سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی

۱۰ - دفاتر الکترونیکی در سال ۱۴۰۳

۱۱ - دفاتر الکترونیکی در سال ۱۴۰۴

۱۲ - سوالی درباره دفاتر الکترونیکی دارید، مشاوره مالیاتی کسب و کار خود را
از ما بگیرید!

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

کلیه مودیان مالیاتی که مشمول ارائه دفاتر قانونی هستند موظف هستند اطلاعات مالی و حسابداری خود را به صورت کاملاً دقیق و شفاف در دفاتر قانونی ثبت و ضبط کنند. این فرآیند به این دلیل ضروری است که نهادهای نظارتی، به‌ویژه سازمان امور مالیاتی، بر اساس اطلاعات مندرج در این دفاتر، اقدامات خود را از قبیل معافیت های مالیاتی و بررسی های مالی انجام می دهند. تحریر دفاتر قانونی به عنوان یکی از مهم ترین وظایف واحد مالی و حسابداری هر سازمان، نیازمند رعایت قوانین و اصول مشخصی است. از نحوه ارائه اطلاعات گرفته تا ترتیب ورود داده ها، تمامی جزئیات باید کاملاً مطابق با مقررات جاری باشد.

هدف ما در این مقاله، ارائه توضیحات جامع و کاملی در خصوص دفاتر قانونی به صورت الکترونیکی، که نکاتی کلیدی که باید در فرآیند تکمیل این دفاتر مورد توجه قرار دهید، به طور کامل بررسی خواهد شد. اگر شما هم می خواهید با استانداردهای ثبت اطلاعات مالی و ترتیب بندی موثر آنها آشنا شوید، پیشنهاد می کنیم تا پایان این مقاله با دقت همراه ما باشید.

۱ - دفتر روزنامه چیست ؟

دفتر روزنامه طبق ماده (۱) آیین نامه ماده (۹۵) قانون مالیات های مستقیم: « دفتر روزنامه دفتری است که کلیه معاملات و رویدادهای مالی و محاسباتی با رعایت اصول و ضوابط مربوط به تنظیم دفاتر تجاری مربوط به تنظیم دفاتر تجاری موضوع قانون تجارت، اصول و ضوابط و استانداردهای حسابداری، در آن ثبت می گردد. دفتر مذکور می تواند بصورت دستی یا ماشینی (مکانیزه - الکترونیکی) باشد. »

۲ - دفتر کل چیست ؟

دفتر کل طبق ماده (۱) آیین نامه ماده (۹۵) قانون مالیات های مستقیم: « دفتری است که عملیات ثبت شده در دفتر یا دفاتر روزنامه برحسب سرفصل یا کدگذاری حسابها در صفحات مخصوص آن ثبت می شود به ترتیبی که تنظیم صورت های مالی لازم از آن امکان پذیر باشد. دفتر مذکور می تواند بصورت دستی یا ماشینی (مکانیزه - الکترونیکی) باشد. »

۳ - چه اشخاصی مشمول ارائه دفاتر قانونی هستند ؟

طبق جزء (الف) ماده (۶) آیین نامه ماده (۹۵) قانون مالیات های مستقیم صاحبان مشاغلی که در گروه اول قرار می گیرند و کلیه اشخاص حقوقی مکلف به نگهداری دفاتر روزنامه و کل یا سایر دفاتر حسب مورد دستی یا ماشینی (مکانیزه - الکترونیکی) متکی به اسناد و مدارک می باشند .

ممکن است این سؤال برای برخی مخاطبان مطرح شود که صاحبان مشاغل چه کسانی هستند و گروه اول شامل کدام دسته از صاحبان مشاغل می شود. در ادامه این مقاله به این موضوع به صورت کامل پرداخته خواهد شد.

۴- معرفی صاحبان مشاغل گروه اول

صاحبان مشاغل به اشخاص حقیقی گفته می شود که دارای کسب و کار مستقل بوده و فعالیت اقتصادی خود را به عنوان شخص حقیقی و با نام خود انجام داده و برای فعالیت خود شرکت یا موسسه ای ثبت نکرده اند.

بسیاری از مغازه های در خیابان، کارگاه های تولیدی و خدماتی، رستوران ها و کافی شاپ ها از نوع صاحبان مشاغل هستند.

از نظر مالیاتی صاحبان مشاغل دارای مقررات مخصوصی هستند که در فصل مالیات بر درآمد صاحبان مشاغل در قانون مالیات های مستقیم درباره آن صحبت شده است. یکی از این مقررات مهم گروه بندی صاحبان مشاغل از نظر مالیاتی است

طبق این گروه بندی صاحبان مشاغل به ۳ گروه تقسیم می شوند:

۱- صاحبان مشاغل گروه اول

۲- صاحبان مشاغل گروه دوم

۳ - صاحبان مشاغل گروه سوم

گروه بندی مشاغل از این نظر حائز اهمیت است که هر یک از این گروه ها دارای تکالیف و باید ها و نبایدهای مخصوص به خود هستند.

همچنین فرم اظهارنامه گروه های مختلف مشاغل دارای تفاوت های مهمی می باشد.

به عنوان مثال اظهارنامه صاحبان مشاغل گروه اول حاوی جدول ترازنامه و جدول سود و زیان می باشد، در حالی که اظهارنامه مشاغل گروه دوم و سوم ترازنامه و سود و زیان ندارد.

اما سوال مهم این است که چه مشاغل جزو مشاغل گروه اول محسوب می شوند ؟

در پاسخ به این سوال ابتدا باید به این نکته توجه داشت که صاحبان مشاغل گروه اول از ۲ طریق تعیین می شوند:

حالت اول : بر اساس نوع فعالیت:

بر این اساس گروه های شغلی زیر با هر میزان درآمد و حجم فعالیت، از ابتدای شروع فعالیت جزو مشاغل گروه اول محسوب می شوند:

۱- کلیه واردکنندگان و صادرکنندگان.

۲- صاحبان کارخانه ها و واحدهای تولیدی و بهره برداران معادن دارای پروانه بهره برداری از وزارتخانه یا مراجع ذیربط.

۳- صاحبان هتل های سه ستاره و بالاتر.

۴- صاحبان بیمارستان ها، زایشگاه ها، درمانگاهها، کلینیک های تخصصی.

۵- صاحبان مشاغل صرافی.

۶- صاحبان فروشگاه های زنجیره ای دارای مجوز فعالیت از وزارتخانه و یا مراجع ذیربط.

۷- صاحبان موسسات حسابرسی، حسابداری و دفتری، خدمات مالی و ارائه دهندگان خدمات مدیریتی، مشاوره ای، انفورماتیک و طراحی سیستم.

۸- صاحبان موسسات حمل و نقل موتوری، زمینی، دریایی و هوایی اعم از مسافری و یا باربری.

حالت دوم: بر اساس حجم فعالیت: **واحد مالی کارفرمایان**

سایر مشاغلی که جزو بند های ۸ گانه مذکور در حالت ۱ نیستند در صورتی که درآمد ابرازی بر اساس اظهارنامه مالیاتی عملکرد دو سال قبل (اظهارنامه تسلیمی خرداد ماه هر سال مبنای تعیین گروه بندی سال بعد از تسلیم اظهار نامه عملکرد می باشد. به عنوان مثال مبلغ فروش و سایر درآمدهای مندرج در اظهارنامه مالیاتی عملکرد سال ۱۴۰۰ مبنای گروه بندی سال ۱۴۰۲ می باشد) یا آخرین درآمد قطعی شده آن ها بیش از مبلغ چهارصد و پنجاه میلیارد ریال

معادل چهل و پنج میلیارد تومان باشد. (مشروط به ابلاغ برگ قطعی حداکثر تا پایان دی ماه سال قبل به شخص مودی یا نماینده قانونی وی.) جزو مشاغل گروه اول محسوب می شوند.

نکته قابل اهمیت در خصوص این گروه بندی این است که:

در مواردی که مودیان صرفاً به فعالیت ارائه خدمت اشتغال داشته باشند، پنجاه درصد (۵۰٪) نصاب های تعیین شده (یعنی مبلغ دویست و بیست و پنج میلیارد ریال معادل بیست و دو میلیارد و پانصد میلیون تومان) مبنای گروه بندی می باشد.

۵ - جریمه عدم ارائه دفاتر قانونی

مطابق ماده ۱۹۳ قانون مالیات های مستقیم نسبت به مودیانی که به موجب این قانون و مقررات مربوط به آن مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند در صورت عدم ارائه دفاتر مشمول جریمه ای معادل بیست درصد (۲۰٪) مالیات خواهند بود.

۶ - سایت پلمب دفاتر قانونی

برای درخواست پلمب دفاتر قانونی باید ابتدا به سامانه ثبت اسناد و املاک کشور به آدرس www.irsherkat.ssaa.ir مراجعه کنید و به سربرگ "پذیرش

اظهارنامه پلمب الکترونیک" وارد شوید و با ثبت اطلاعات مربوط به شرکت، اقدام به پلمب دفاتر قانونی اقدام می کنید. بنابراین کاملاً مشخص است که آشنایی با نحوه تهیه پلمب دفاتر قانونی برای همه حسابداران و مدیران مالی اهمیت زیادی دارد. در مقاله بعدی درباره نحوه آموزش برای پلمب دفاتر قانونی در این سایت به شما توضیح می دهیم.

۷ - پیدایش دفاتر الکترونیکی

سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی به عنوان یکی از ابتکارات مدرن در راستای تحقق اهداف دولت الکترونیک طراحی و اجرایی شده است. این سامانه که بر اساس الزامات قانونی و در واکنش به نیازهای پیچیده و روزافزون ثبت و مدیریت اطلاعات مالی و اقتصادی شکل گرفته، مسیر جدیدی را برای ارتقای دقت، شفافیت و کارآمدی فرآیندهای تجاری فراهم می کند. مطابق با مفاد قانون تجارت، تمامی تجار موظفاند تا دفاتر قانونی خود را با نظم و دقت بالا مدیریت و نگهداری کنند. سامانه مذکور در این راستا، علاوه بر کاهش خطای انسانی، با تسهیل دسترسی به داده ها و ایجاد هماهنگی بین بخش های مختلف، نقش اساسی در پشتیبانی از فعالیتهای اقتصادی ایفا می کند.

مطابق بند (ج) ماده ۴ قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی از ابتدای سال دوم برنامه، با راه اندازی سامانه دفاتر تجاری به جای

مهر و موم (پلمب) دفاتر تجاری موضوع مواد (۶) تا (۱۴) قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱/۰۱/۲۳ به صورت الکترونیکی اقدام نماید.

مطابق ضوابط اعلام شده از سوی سازمان امور مالیاتی کشور، مهلت ثبت دفاتر تجاری در سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی بر اساس سال مالی دفاتر پلمب شده تعیین می شود. کلیه دفاتری که از تاریخ ۲۳ تیر ۱۴۰۳ به بعد به صورت الکترونیکی نزد اداره ثبت شرکت ها و مؤسسات غیر تجاری پلمب شده اند، مشمول ثبت در این سامانه هستند.

۸ - مزایای تحریر دفاتر الکترونیکی قانونی

- ۱- تسریع و تسهیل فرآیند پلمپ دفاتر قانونی
- ۲- تسهیل فرآیند تحریر دفاتر قانونی با حذف خطاهای انسانی در ثبت داده ها
- ۳- تسریع فرآیند تحریر دفاتر با کاهش محدودیتهایی نظیر حضور فیزیکی حسابدار و... آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

۴ - ارائه اطلاعات دقیقتر و شفافتر

۵ - افزایش نظم و کاهش فضای نگهداری و بایگانی اطلاعات

۹ - آغاز بهره برداری عمومی از سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی

در راستای اجرای مفاد بند (ج) ماده ۴ قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، سازمان امور مالیاتی کشور اقدام به طراحی و پیاده سازی سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی نموده است که دسترسی و بهره برداری از آن برای عموم مؤدیان مالیاتی از تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۲ فراهم می گردد. در ابتدا فرصت ۱۵ روزه برای مؤدیان محترم تا ۱۷ اردیبهشت ماه به منظور استفاده از سامانه و آشنایی کامل با عملکرد آن فراهم شده است و این بازه زمانی تا ۲۰ خرداد ماه تمدید شد و از این رو پس از تاریخ مذکور، داده های دوره آشنایی و آزمایشی به صورت کامل حذف و به منظور بارگذاری اطلاعات اصلی و نهایی آماده سازی و از تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۲۰ مورد بهره برداری عملیاتی قرار خواهد گرفت.

مؤدیان می توانند با ورود به درگاه ملی خدمات الکترونیک سازمان امور مالیاتی به نشانی <https://my.tax.gov.ir> و انتخاب گزینه «ورود به سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی»، وارد این سامانه شوند.

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

۱۰ - دفاتر الکترونیکی ۱۴۰۳

دفاتر الکترونیکی در سال ۱۴۰۳ شامل دو حالت زیر خواهد بود:

حالت اول: در صورتی که مؤدیان در سال ۱۴۰۳ دفاتر کاغذی پلمب و نگهداری کرده باشد، مشمول مقررات مربوط به دفاتر دستی خواهد بود، یعنی نیازی به

بارگزاری داده‌های دفاتر قانونی در سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی سازمان امور مالیاتی نیستند .

حالت دوم : مودیانی که اقدام به پلمب الکترونیکی دفاتر کرده‌اند، مکلفند داده‌های دفاتر قانونی خود را مطابق با فرمت اعلامی سازمان امور مالیاتی، در دوره‌های زمانی مشخص و در مهلت تعیین‌شده، در سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی سازمان بارگذاری نمایند.

طبق پیش نویس آیین نامه ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم اعلام شده که برای سال ۱۴۰۳ سه ماه پس از پایان سال مالی باید داده‌های دفاتر قانونی خود، در سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی سازمان امور مالیاتی بارگذاری نمایند. یعنی برای مودیان سال ۱۴۰۳ باید تا پایان خرداد ماه ۱۴۰۴ باید در سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی سازمان امور مالیاتی بارگذاری نمایند.

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

۱۱ - دفاتر الکترونیکی ۱۴۰۴

مودیانی که به پلمب الکترونیکی در سال ۱۴۰۴ دفاتر اقدام کرده‌اند، مکلفند داده‌های دفاتر قانونی خود را مطابق با فرمت اعلامی سازمان امور مالیاتی، در دوره‌های زمانی مشخص و در مهلت تعیین‌شده، در سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی سازمان بارگذاری نمایند.

طبق پیش نویس آیین نامه ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم اعلام شده که برای سال ۱۴۰۴ دوره زمانی شش ماه باید داده های دفاتر قانونی خود حداکثر مهلت بارگذاری دو ماه پس از پایان دوره زمانی در سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی سازمان امور مالیاتی بارگذاری نمایند.

یعنی برای شش ماه اول سال ۱۴۰۴ (از فروردین تا شهریور) باید حداکثر تا آبان ماه در سامانه دفاتر تجاری الکترونیکی سازمان بارگذاری نمایند.

۱۲ - سوالی درباره دفاتر الکترونیکی دارید، مشاوره مالیاتی کسب و کار خود را از ما بگیرید!

مشاوره مالیاتی، به عنوان یکی از حوزه های تخصصی موسسه حسابدانان می تواند شما را در جلوگیری از تعلق جرایم و مجازات های مالیاتی یاری نماید. پنل مشاوره مالی و مالیاتی ما آماده پاسخگویی به کلیه سوالات شما در حوزه حسابداری، مالیات، بیمه، قانون کار و مباحث مربوطه به صورت آنلاین و حضوری می باشد.

برای ورود به پنل مشاوره مالیاتی و پرسیدن سوالات خود [اینجا](#) کلیک کنید.

[فایل PDF مقاله](#)

[فهرست کامل مقالات](#)